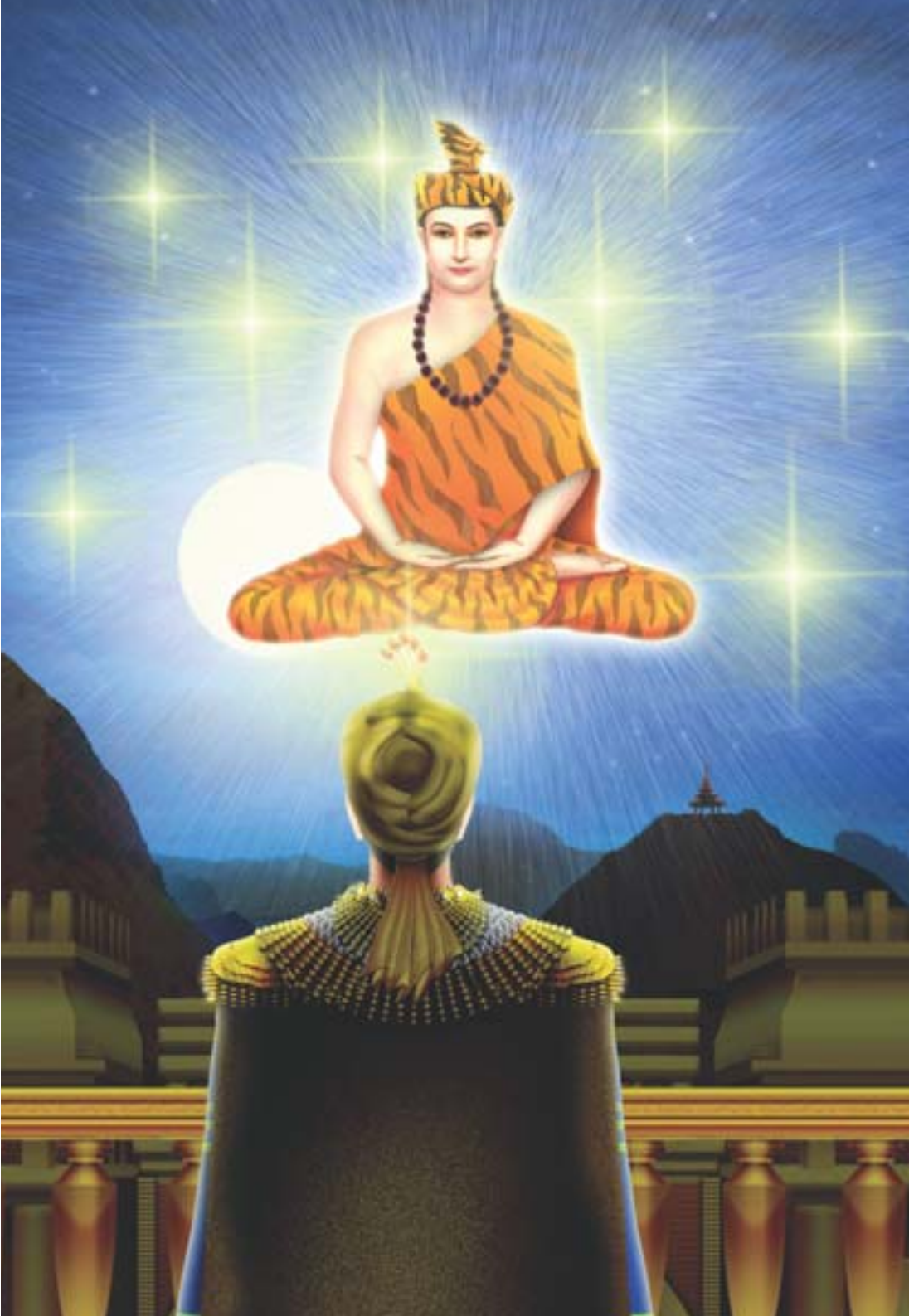

๒๙

ส ม ม า ทิ ฎ จิ (๙)

รถที่เล่นไปโดยม้าที่ฝึกไม่ดี ย่อมเล่นผิดทาง แต่เมื่อ
เทียมด้วยม้าที่ฝึกดีแล้ว ศึกษาดีแล้ว ย่อมเล่นไปตรงทาง จันใด
แม่ใจที่ฝึกดีแล้วก็จันนั้น ย่อมละพยศ ไม่เสพทางผิด ถือ
เอาแต่ทางถูกอย่างเดียว เพราะฉะนั้น จิตที่ฝึกดีแล้ว สมบูรณ์
ด้วยอาจารย์ จึงยังกิจให้สำเร็จได้

สัมมาทิฐิ (๙)

๒๖๑

การสร้างบารมี เป็นสิ่งที่มวลมนุษยชาติทั้งหลายจะต้องบำเพ็ญกันทุกๆ วัน โดยไม่มีวันว่างเว้นจากการสร้างบารมี ตั้งแต่ทานบารมี ศีลบารมี กระทั่งถึงอุเบกขาบารมี เพราะเราได้เกิดมาเป็นมนุษย์ จึงมีโอกาสดีที่ที่สุดในการสร้างบารมี และยังเป็นที่ประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่า เป็นสัมมาทิฐิบุคคล เข้าใจเรื่องบาปบุญคุณโทษ ยิ่งต้องสร้างความดีอย่างไม่หยุดยั้ง การเกิดมาเช่นนี้ ได้ชื่อว่า เกิดมาอย่างมีคุณค่า และใช้ชีวิตได้คุ้มค่า สิ่งที่เราควรจะทำควบคู่ไปกับภารกิจประจำวัน คือ การหมั่นทำใจหยุดใจนิ่ง หมั่นฝึกหมั่นทำอย่าให้ขาดแม้แต่วันเดียว เพื่อให้เข้าถึงที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริง คือ พระรัตนตรัยภายในกันทุกคน

มีธรรมภาษิตใน พรหมนารทชาดก ว่า

“รถที่แล่นไปโดยม้าที่ฝึกไม่ดี ย่อมแล่นผิดทาง แต่เมื่อเทียมด้วยม้าที่ฝึกดีแล้ว ศึกษาคดีแล้ว ย่อมแล่นไปตรงทาง ฉันทใด แม้ใจที่ฝึกดีแล้วก็ ฉันทนั้น ย่อมละพยศ ไม่เสพทางผิด ถือเอาแต่ทางถูกอย่างเดียว เพราะฉะนั้น จิตที่ฝึกดีแล้ว สมบูรณ์ด้วยอาจารย์ จัวยังกิจให้สำเร็จได้”

การฝึกใจให้ใสสะอาดบริสุทธิ์เสมอ เป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิต พระพุทธองค์ทรงสอนว่า ใจเป็นใหญ่ ใจเป็นประธาน ทุกอย่างสำเร็จได้ด้วยใจ ถ้าใจผ่องใส ความคิด คำพูดและการ

สัมมาทิฐิ (๙)

๒๖๒

กระทำยอมดีตามไปด้วย การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่ดี
ทุกอย่าง ต้องเริ่มปรับทัศนคติที่ใจก่อน ถ้าสภาพใจพร้อม แม้
อุปสรรคจะยิ่งใหญ่สูงเทียมฟ้า ก็ไม่สูงเกินกว่าใจ

เมื่อตอนที่แล้วได้เล่าถึงตอนที่พระนางจุจाराชธิดาหมด
ปัญญาที่จะแก้ไขทัศนคติของพระบิดา จึงอธิษฐานจิตหาผู้มี
คุณวิเศษมาช่วยทำให้พระบิดาเปลี่ยนใจมาประพฤดิธรรม
เหมือนเดิม

*สมัยนั้น พระโพธิสัตว์เป็นมหาพรหมชื่อ **นารทะ** ท่าน
ตรวจดูสัตว์โลก เห็นพระนางจุจाराชธิดากำลังนมัสการเหล่า
เทวดาอินทร์พรหม เพื่อให้มาช่วยปลดปล่อยพระชนกจากการ
เป็นมิชฉาทิฐิ ทรงเกิดมหากรุณาอยากจะช่วย จึงแปลงเป็นฤๅษี
เหาะลงมาจากพรหมโลก ปรากฏกายอยู่เหนือพระราชมณเฑียร
ประจุพระจันทร์ลอยเด่นในกลางอากาศ เข้าไปในปราสาท ยืน
อยู่เบื้องพระพักตร์พระเจ้าอังคตราช

พระราชธิดาเห็นนารทฤๅษี ทรงปลาบปลื้มใจ จึง
นมัสการด้วยความเลื่อมใส พระเจ้าอังคตราชตรัสถามว่า “ท่าน
มีพิวพรรณงามดังเทวดา รัศมีสว่างไสวไปทั่วทิศ ท่านคือใคร
ทำไมจึงเหาะได้”

สัมมาทิฐิ (๔)

๒๖๓

ท่านนารถฤๅษีทูลว่า “อาตมภาพมาจากเทวโลก คนทั้งหลายรู้จักโดยนามว่า นารถะ โดยโคตรว่ากัสสปะ ที่อาตมภาพมีฤทธิ์สามารถเหาะได้เพราะว่า อาตมภาพได้ฝึกตนให้มีลัทธิ ธรรมะ ทมะ และจาคะในภพก่อน ทำให้ไปทีไหนๆ ได้ตามความปรารถนาเร็วทันใจ”

พระเจ้าอังคตราชฟังแล้ว ยังไม่เชื่อ เพราะมิจฉาทิฐิฝังแน่นในใจแล้ว พระองค์ตรัสถามว่า “ที่คนเขาพูดกันว่า เทวดามีจริง มารดาบิดามีคุณจริง ปรโลกมีจริงนั้น ท่านว่าเป็นจริงอย่างที่เขาพูดกันหรือไม่”

นารถฤๅษีกราบทูลว่า “เป็นจริงเช่นนั้นทุกประการ มหาราช แต่นรชนผู้หลงมกมายในกามทั้งหลาย ไม่อาจรู้จักปรโลกได้”

พระราชาสดับเช่นนั้น ทรงแยมพระสรवल แล้วตรัสว่า “ถ้าท่านเชื่อว่าปรโลกมีจริง สถานที่อยู่ในปรโลกของเหล่าสัตว์ผู้ตายไปแล้ว ก็ต้องมี ถ้าเช่นนั้น ข้าพเจ้าขออภัยทรัพย์ ๕๐๐ กหาปณะ และจะคืนให้ ๑,๐๐๐ กหาปณะในปรโลก”

พระโพธิสัตว์กล่าวดำนิพระราชาว่า “หากมหาบพิตรเป็นผู้มีศีล รู้ความประสงค์ของสมณพราหมณ์ผู้ทรงธรรม อาตมภาพจึงจะยอมให้ทรัพย์แก่ท่านแต่มหาบพิตรเป็นคนหยาบช้า

สัมมาทิฐิ (๙)

๒๖๔

ยึดถือมิจฉาทิฐิ กำจัดทานและศีล ผิดในภรรยาของคนอื่น จุตจากโลกนี้แล้ว ย่อมไปเกิดในมหานรก ใครจะไปนรกเพื่อทวง ทรัพย์คืนกับมหายาพิตรผู้หยาบซ้ำเช่นนี้ ผู้ใดเป็นผู้ไม่มีศีลธรรม ประพฤติชั่ว เกียจคร้าน บัณฑิตทั้งหลายย่อมไม่ให้เป็นผู้นั้น เพราะจะไม่ได้ทรัพย์คืนจากคนเช่นนั้น ส่วนบุคคลผู้มีความขยัน หมั่นเพียร มีศีล รู้ความประสงค์ เมื่อคนทั้งหลายเห็นประจักษ์แล้ว ย่อมจะเอาโภคทรัพย์มาเชื่อเชืงเอง”

ความที่มิจฉาทิฐิฝังแน่นในใจของพระราชา พระโอรสัต์ร จึงนำเรื่องความทุกข์ในมหานรกเล่าให้ฟังว่า “ขอถวายพระพร เมื่อบาปิตรเสด็จไปจากที่นี่แล้ว จักทอดพระเนตรเห็น พระองค์เองอยู่ในมหานรก ถูกฝูงกาปากเหล็กกรุมยื้อแย่งฉุดคร่า ใครจะไปทวงทรัพย์ ๑,๐๐๐ กหาปณะ ในปรโลกกับมหายาพิตร ผู้ตกอยู่ในนรกที่ถูกฝูงกา ฝูงแร้ง และฝูงสุนัขรุมกัดกิน จนตัว ขาดกระจัดกระจาย เลือดไหลโถม ถ้าหากพระองค์ไม่ไปเกิดใน ที่นั้น ก็ยังบังเกิดในโลกนรกตามมหานรกที่มีตสนิท นำสะพริงกล้ว แสงจันทร์และแสงอาทิตย์ส่องไปไม่ถึงกลางคืนกลางวันไม่ปรากฏ ใครจะไปถึงสถานที่แห่งนั้น เพื่อทวงทรัพย์กับพระองค์

ดูก่อนมหายาพิตร ในมหานรกนั้น มีท่าฝนชนิดต่างๆ คือ ฝนหอก ฝนดาบ แหวน หลาวมีประกายวาววับดังถ่านเพลิง

สัมมาทิฐิ (๙)

๒๖๕

ตกลงบนศีรษะ สายอัลนิคิลาอันแดงโชน และยังมีลมร้อนยากที่จะทนได้ ลัตวโนนรกไม่ได้รับความสุขแม้แต่น้อย นอกจากนี้พระองค์จะถูกเทียมแทนรถ วังไปวังมา ต้องเหยียบแผ่นดินอันลุกโพล่ง ถูกแทงด้วยปฏัก วังไปขึ้นภูเขาคีที่เต็มไปด้วยขวากหนามเหล็กร้อน ลุกโชน น่าสยดสยองยิ่งนัก กายของพระองค์จะขาดกระจัดกระจาย เลือดไหลโครม พระองค์ต้องวิ่งเหยียบกองถ่านเพลิงทำภูเขา ลุกโพล่งน่าสะพรึงกลัว มีตัวถูกไฟไหม้ เมื่อทนไม่ไหว ก็ต้องร้องครวญครางด้วยความเจ็บปวดแสนสาหัส

นอกจากนี้ยังมีต้นจ้าวที่สูงเทียมเมฆ เต็มไปด้วยหนามเหล็กคมกริบ ซึ่งกระหน่ำเลือดคน บังเกิดขึ้นด้วยผลกรรมของหญิงผู้ประพฤติกว้างสามิ และชายผู้กระทำชู้กับภรรยาของผู้อื่น ถูกลูกนายนิรยบาลเอาหอกไล่ทิ่มแทงให้ขึ้นต้นจ้าว นั้น แล้วใครจะไปทวงทรัพย์กับมหาบพิตร ซึ่งต้องขึ้นต้นจ้าวในนรก เลือดไหลเประเปื้อน มีกายไหม้เกรียม หนึ่งปอกเปลือกเสวยเวทนาอย่างหนักเช่นนั้น”

พระเจ้าอังคตราชสดับเช่นนั้นแล้ว เกิดความสลดสังเวชกลัวที่จะต้องไปบังเกิดในมหานรก จึงตรัสว่า “บัดนี้ ข้าพเจ้าแทบจะล้มเหมือนต้นไม้ที่ถูกตัด ข้าพเจ้าหลงผิดจึงไม่รู้จักทิศ

สัมมาทิฐิ (๙)

๒๖๖

ท่านฤๅษี ขอท่านจงเป็นที่พึงของข้าพเจ้า เสมือนกับน้ำดื่มแก้
กระหายในเวลากระหายน้ำ ขอท่านจงเป็นเหมือนเกาะเป็นที่
อาศัยในห้วงมหาสมุทร และขอท่านจงเป็นเหมือนประทีปส่อง
สว่างในที่มืดของข้าพเจ้าด้วยเถิด ท่านฤๅษี ขอท่านจงสอน
อรรถและธรรมแก่ข้าพเจ้า ในกาลก่อนข้าพเจ้าได้ประพฤติดีไป
แล้ว ขอท่านจงบอกทางบริสุทธิ์แก่ข้าพเจ้า โดยที่ข้าพเจ้าไม่ต้อง
ไปตกในนรกด้วยเถิด”

เมื่อนารฤๅษีเห็นว่า พระราชาทรงมีพระทัยอ่อนโยนแล้ว
จึงสอนให้ประพฤติกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ ให้ดำรงมั่นใน
ทศพิธราชธรรม เมื่อท่านพรหมนารถทำให้พระราชากลับใจ
มาเป็นสัมมาทิฐิบุคคลเช่นเดิมแล้ว ได้อันตรธานกลับขึ้นไป
พรหมโลกเหมือนเดิม

พระบรมศาสดาทรงแสดงพระธรรมเทศนานี้แล้ว จึง
ตรัสสรุปว่า “พระเจ้าอังคตราชในสมัยนั้น คือ ท่านอรุเวลกัสสปะ
พระนางจุจาราชธิดาได้มาเป็นพระอานนท์ มหาพรหมโพธิสัตว์ คือ
พระตถาคตในบัดนี้”

เราจะเห็นได้ว่า การลุ่มหลงผิด คือ เห็นผิดเป็นชอบ
เห็นชั่วเป็นดี ที่เรียกว่า เห็นกงจักรเป็นดอกบัวนั้น หากไม่ได้
ยอดกัลยาณมิตรคอยชี้ทางสว่างให้ ชีวิตในสังสารวัฏย่อมพบแต่

สัมมาทิฐิ (๙)

๒๖๓

ความมีตมannonการ นับเป็นอันตรายมากๆ พวกเราไม่ควร
ประมาท ตราบใดที่เรายังไม่หลุดพ้นจากอัสวกิเลส ทุกคนมี
โอกาสที่จะถูกกิเลสบังคับให้ทำผิดพลาดได้ทั้งนั้น หากไม่ยอม
เป็นผู้หลงผิด ต้องหมั่นทำจิตให้ตรงต่อหนทางพระนิพพาน หมั่น
ปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงพระรัตนตรัย ชีวิตการสร้างบารมีในสังสาร
วัฏจะได้ปลอดภัยและมีชัยชนะไปทุกภพทุกชาติ ตราบกระทั่ง
ถึงที่สุดแห่งธรรมกันทุกคน

